

**Αρχές γεωργικής
οικονομίας και
οργάνωση γεωργικών
επιχειρήσεων**

Αρχές γεωργικής οικονομίας και οργάνωση γεωργικών επιχειρήσεων

- είναι ο κλάδος της γεωργικής οικονομικής,
- ο οποίος ασχολείται με τη διαδικασία κατά την οποία η γεωργία σε ορισμένη περιοχή και χρονική περίοδο επεκτείνει τη δραστηριότητα και την παραγωγική ικανότητά της,
- αξιοποιώντας τους διαθέσιμους συντελεστές παραγωγής,
- με στόχο κατ' αρχήν την αύξηση του συνολικού και του κατά κεφαλή γεωργικού εισοδήματος και άλλων οικονομικών μεγεθών και κατ' επέκταση τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ευημερίας μιας κοινωνίας γεωργών.

Οι αντικειμενικοί σκοποί της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης:

- Συμβολή στην εν γένει οικονομική ανάπτυξη και στο διαρθρωτικό μετασχηματισμό
- Ικανοποιητικός ρυθμός αύξησης του γεωργικού προϊόντος
- Γενική βελτίωση της ευημερίας του γεωργικού πληθυσμού.

Οι άμεσοι αντικειμενικοί στόχοι της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης:

- Η πλήρης αξιοποίηση των φυσικών πόρων και κυρίως του εδάφους με τους πιο αποδοτικούς κλάδους παραγωγής
  - Η οριζόντια και η κάθετη οργάνωση της γεωργικής παραγωγής μέχρι τη βιομηχανική παραγωγή εξειδικευμένων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας
-

Οι άμεσοι αντικειμενικοί στόχοι της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης:

- Η ορθολογική παραγωγή γεωργικών προϊόντων που να είναι ανταγωνιστικά ομοειδών προϊόντων στο διεθνή χώρο.
  - Η άνοδος του μορφωτικού, πολιτιστικού και επαγγελματικού επιπέδου των γεωργών και γενικά του πληθυσμού της υπαίθρου
-

Αρχές γεωργικής οικονομίας

Βασική ορολογία

-
- Τεχνική μονάδα: Απλή μονάδα παραγωγής που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των τεχνικών συντελεστών που τελικά μετρούν το επίπεδο εφαρμογής της τεχνολογίας στη γεωργία.

-
- Κλάδοι παραγωγής: Είναι μια ομάδα τεχνικών μονάδων.

-
- Γεωργική εκμετάλλευση: Είναι μια παραγωγική μονάδα με προσανατολισμό στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων ή ομάδα κλάδων παραγωγής, την ευθύνη της διεύθυνσης της οποίας έχει ένας παραγωγός.
-

-
- Γεωργική περιοχή: Είναι μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή όπου εντοπίζονται παραγωγικές δραστηριότητες στο χώρο είτε της φυτικής, είτε της ζωικής παραγωγής, είτε συνδυασμών των δύο κλάδων.
-

-
- Συντελεστές παραγωγής: Είναι εκείνοι οι παράγοντες που εμπλέκονται είτε οι ίδιοι είτε οι υπηρεσίες που προσφέρουν, σε μια διαδικασία που οδηγεί στην παραγωγή γεωργικού προϊόντος. Οι συντελεστές παραγωγής χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, στους σταθερούς και στους μεταβλητούς. Σταθεροί είναι αυτοί που είναι ανεξάρτητοι από το μέγεθος των κλάδων παραγωγής και διαιρούνται σε αυτούς που μπορούν να εξυπηρετήσουν πολλούς κλάδους παραγωγής και σε αυτούς που εξυπηρετούν ένα κλάδο παραγωγής. Μεταβλητοί είναι αυτοί που το μέγεθός τους είναι άμεσα εξαρτημένο με το μέγεθος των κλάδων παραγωγής και μπορούν και κατανέμονται στους κλάδους αυτούς.
-

-
- Προϊόν και παραγωγή: Προϊόν είναι το αποτέλεσμα της χρήσης των συντελεστών παραγωγής ή της μετατροπής των υπηρεσιών που υπάρχουν σε αυτούς. Παραγωγή είναι η διαδικασία μετατροπής των υπηρεσιών δύο ή περισσότερων συντελεστών σε ένα ή περισσότερα προϊόντα.
-

-
- Ακαθάριστος πρόσοδος ή ακαθάριστο εισόδημα: Είναι η συνολικά παραγόμενη ποσότητα προϊόντων εκφρασμένη σε χρήμα η οποία επιτυγχάνεται σαν αποτέλεσμα της οικονομικής δραστηριότητας που αναπτύσσεται μέσα σε μια οικονομική μονάδα σε ορισμένο χρόνο.
-

-
- Κέρδος ή ζημία: Κέρδος είναι η πρόσθετη αμοιβή των χρησιμοποιούμενων συντελεστών παραγωγής στην παραγωγική δραστηριότητα μιας γεωργικής εκμετάλλευσης ή ενός κλάδου παραγωγής πέρα από την αμοιβή ή δαπάνη που υπολογίζεται ή καταβάλλεται για τη χρησιμοποίησή τους.
-

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- Έδαφος: Είναι εκείνο το κομμάτι γης, το οποίο μετά την επίδραση του κλίματος και των μηχανικών μέσων καλλιέργειας χρησιμεύει σαν πηγή θρεπτικών συστατικών για τα φυτά και σαν μέσο στήριξής τους.
  - Ιδιότητες εδάφους: Αμετάθετο, Ανεπαύξητο και Άφθαρτο
-

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

(συν.)

- Εργασία: Εργασία είναι η ηθελημένη προσπάθεια που καταβάλλεται από ανθρώπους για την παραγωγή οικονομικών αγαθών που στην περίπτωση της γεωργίας είναι γεωργικά προϊόντα.
- Τρόποι αμοιβής
- Τρόποι υπολογισμού
- Τα νέα δεδομένα στην εργασία

Κεφάλαιο

- Είναι όλα τα υλικά μέσα και αγαθά που χρησιμοποιεί ο παραγωγός για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Το κεφάλαιο διαιρείται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, στο ενεργητικό και στο παθητικό. Ενεργητικό κεφάλαιο είναι το σύνολο των αγαθών που είναι απαραίτητα στην εκμετάλλευση, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της και να έχει τη δυνατότητα να ενεργεί. Κυριότερα στοιχεία του ενεργητικού κεφαλαίου είναι οι έγγειες βελτιώσεις, το σύνολο του μηχανολογικού εξοπλισμού, πολυετείς καλλιέργειες και εκτρεφόμενα ζώα, προκαταβολές καλλιέργειας, ηρτημένη εσοδεία, προμήθειες και όλα τα χρησιμοποιούμενα χρηματικά μέσα. Όταν τα χρησιμοποιούμενα μέσα που ανήκουν στον αρχηγό της γεωργικής εκμετάλλευσης ονομάζονται Καθαρά Περιουσία (ΚΠ) και όσα αποτελούν ιδιοκτησία τρίτων, αλλά χρησιμοποιούνται από την εκμετάλλευση ονομάζονται Παθητικό (Π). Το άθροισμα της καθαρής περιουσίας και του παθητικού αποτελεί το ενεργητικό κεφάλαιο της εκμετάλλευσης.

$$● \quad E = ΚΠ + Π$$

Ετήσιες δαπάνες

- Το σύνολο των ετήσιων δαπανών σε μια γεωργική εκμετάλλευση είναι η *Απόσβεση*, η *Συντήρηση*, το *ασφάλιστρο* και ο *τόκος*.

Απόσβεση

- Απόσβεση είναι η μείωση της αξίας που υφίσταται το σταθερό κεφάλαιο σε ετήσια βάση λόγω φθορών ή γήρανσης. Το πρώτο είδος απόσβεσης ονομάζεται λειτουργική απόσβεση και το δεύτερο χρονική απόσβεση. Στη γεωργία εφαρμόζεται σχεδόν πάντα η γραμμική απόσβεση, θεωρείται δηλαδή ότι κάθε χρόνο τα στοιχεία που αποτελούν το σταθερό κεφάλαιο μιας εκμετάλλευσης χάνουν ένα μέρος της αξίας τους που είναι όμοιο για όλα τα χρόνια του ωφέλιμου βίου τους και ίσο με το πηλίκο της συνολικής αξίας τους δια των ετών του ωφέλιμου βίου.

Συντήρηση

- Συντήρηση είναι το σύνολο των ετήσιων δαπανών που καταβάλλονται για το σύνολο των επισκευών που απαιτούνται από το σύνολο του σταθερού κεφαλαίου. Για τον υπολογισμό του υπάρχουν ειδικοί πίνακες για κάθε είδους σταθερό κεφάλαιο, ενώ για την εκπόνηση μελετών που αφορούν επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις γίνεται αποδεκτό σαν κόστος συντήρησης, ποσοστό 3% επί της εκάστοτε υπολογιζόμενης ετήσιας απόσβεσης στοιχείων του σταθερού κεφαλαίου.

Ασφάλιστρο

- Ασφάλιστρο είναι η δαπάνη που καταβάλλεται σε ασφαλιστικές εταιρείες, προκειμένου να καλυφθούν ζημιές που συμβαίνουν κατά τη παραγωγική διαδικασία από αστάθμητους ή απρόβλεπτους παράγοντες όπως καιρικές συνθήκες ή ακραίες εντομολογικές και φυτοπαθολογικές προσβολές.

Τόκος

- Τόκος είναι το ποσό που καταβάλλεται ή υπολογίζεται σαν γινόμενο της αξίας μιας συγκεκριμένης μορφής σταθερού κεφαλαίου με το τρέχον επιτόκιο. Το ποσό αυτό καταβάλλεται όταν η συγκεκριμένη μορφή σταθερού κεφαλαίου δεν ανήκει στον παραγωγό και υπολογίζεται όταν συμβαίνει το αντίθετο.
-

Κόστος παραγωγής

- Κόστος παραγωγής είναι η αμοιβή των εμπλεκόμενων συντελεστών στη διαδικασία παραγωγής αγροτικών προϊόντων. Στοιχεία του κόστους παραγωγής είναι το ενοίκιο εδάφους, η αμοιβή της εργασίας, καθώς και η αξία τόσο του μεταβλητού, όσο και της ετήσιας δαπάνης του σταθερού κεφαλαίου. Ο υπολογισμός του κόστους παραγωγής γίνεται είτε στο σύνολο της παραγόμενης ποσότητας και αυτό αναφέρεται σαν δαπάνη παραγωγής, είτε στη μονάδα του παραγόμενου προϊόντος, οπότε αναφέρεται απλά σαν κόστος παραγωγής.

Υπολογισμός κόστους παραγωγής

● $KΠ = \text{Σταθερές Δαπάνες} + \text{Μεταβλητές Δαπάνες}$

Οργάνωση Γεωργικών Επιχειρήσεων

Ο πρώτος Γενικός Στόχος:

«Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας ενόψει των προκλήσεων ενός συνεχώς ανταγωνιστικότερου διεθνούς περιβάλλοντος»

Ειδικοί στόχοι

- Βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων – πρωτογενών και μεταποιημένων – για να συσχετιστεί η προσφορά με τη ζήτηση και να βελτιωθούν οι επιδόσεις των προϊόντων στις αγορές συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών
- Διαφοροποίηση προς προϊόντα που παρουσιάζουν νέα δυναμική στην αγορά, που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των καταναλωτών (νέα προϊόντα, προϊόντα ποιότητας – ΠΟΠ/ΠΓΕ, βιολογικά κλπ).
- Βελτίωση του πλαισίου της τεχνικής στήριξης και της τεχνογνωσίας των φορέων του γεωργικού τομέα, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης του περιεχομένου των μέσων επιμόρφωσης, πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης.

Ειδικοί στόχοι

- Δημιουργία προϋποθέσεων για να βελτιωθεί η ελκυστικότητα του γεωργικού επαγγέλματος προς τους νέους, με σκοπό την επιτάχυνση της ανανέωσης και την τόνωση του δυναμισμού του ενεργού γεωργικού πληθυσμού κυρίως στις περιοχές που παρουσιάζουν αντιστροφή της πυραμίδας των ηλικιών.
  - Βελτίωση και αναβάθμιση των εισροών της γεωργικής παραγωγής.
  - Απάμβλυνση των αδυναμιών των έγγειων διαρθρώσεων των εκμεταλλεύσεων (μέγεθος και τεμαχισμός)
-

Από το πρώτο γενικό στόχο προάγεται κατά προτεραιότητα:

«Η δημιουργία οικονομικά βιώσιμων οικογενειακών εκμεταλλεύσεων στις αγροτικές περιοχές που έχουν τις προϋποθέσεις δυναμικής αγροτικής ανάπτυξης.»

Βασική επιδίωξη είναι ο οικονομικά άριστος συνδυασμός γης, ανθρώπινης εργασίας και κεφαλαίου υπό οποιαδήποτε μορφή.

Ο δεύτερος Γενικός Στόχος:

«Η βιώσιμη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου για να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και η ελκυστικότητά της και να αποκατασταθεί η κοινωνική και οικονομική της λειτουργία»

Ειδικοί στόχοι

- Διατήρηση και ενδυνάμωση του πληθυσμού των αγροτικών περιοχών
  - Δημιουργία συμπληρωματικών η εναλλακτικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων τοπικής ανάπτυξης.
  - Άρση της απομόνωσης των αγροτικών περιοχών και βελτίωση των βασικών υπηρεσιών για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό.
  - Βελτίωση της λειτουργίας των τοπικών οικονομιών των ορεινών και νησιωτικών περιοχών.
  - Προώθηση της φυσιογνωμίας των αγροτικών περιοχών, των πλεονεκτημάτων και του φυσικού τους πλούτου.
-

Ο τρίτος Γενικός Στόχος:

«Η διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων της υπαίθρου»

Ειδικοί στόχοι

- Προστασία, ανάπτυξη και ορθολογική βελτίωση των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των δασικών πόρων.
  - Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των παραδόσεων του αγροτικού κόσμου.
  - Αποκατάσταση του γεωργικού ή δασικού δυναμικού που έχει καταστραφεί από φωτιά ή άλλες φυσικές καταστροφές.
-

Άξονες Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας (1):

“Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις σε Επίπεδο
Αγροτικής Εκμετάλλευσης”

Άξονας Προτεραιότητας (2):

“Παρεμβάσεις στο Επίπεδο Μεταποίησης και
Εμπορίας του Πρωτογενούς Γεωργικού και
Δασικού Προϊόντος ”

Άξονες Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας (3):

“Βελτίωση της Ηλικιακής Σύνθεσης του Αγροτικού Πληθυσμού”

Άξονας Προτεραιότητας (4):

“Βελτίωση των υποστηρικτικών Μηχανισμών και της Ενημέρωσης του Αγροτικού Πληθυσμού για την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών ”

Άξονες Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας (5):

“Παρεμβάσεις στο Γεωργικό Προϊόν”

Άξονας Προτεραιότητας (6):

“Ανάπτυξη και Προστασία Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος”

Άξονας Προτεραιότητας (7):

“Προγράμματα Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου”

Άξονας Προτεραιότητας (1):

“Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις σε Επίπεδο Αγροτικής Εκμετάλλευσης”.

- α) Επενδυτικά Σχέδια σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης.
  - β) Παρεμβάσεις με την μορφή “soft ενεργειών” για την χάραξη και άσκηση γεωργικής πολιτικής, με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα διασφάλισης ποιότητας και αξιοποίησης του “μητρώου αγροτών” ως εργαλείου για την παρακολούθηση των τάσεων και εξελίξεων στο αγροτικό τομέα και τις περιφερειακές-κλαδικές διαφοροποιήσεις του.
  - γ) Υποχρεώσεις για ομάδες παραγωγών του Β' ΚΠΣ.
-

METRO : 1.1: “Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις”

- *(α) Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας*
  - *(β) Καθεστώς ενισχύσεων για επενδύσεις σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις*
  - *(γ) Καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση της δημιουργίας προτύπων αγροκτημάτων*
-

ΜΕΤΡΟ : 1.1: “Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις”

- *(δ) Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση καινοτόμων δράσεων*
  - *(ε) Καθεστώς ενισχύσεων για την προώθηση της πολυαπασχόλησης (αγροτουρισμός, χειροτεχνία κλπ.)*
  - *(στ) Καθεστώς ενισχύσεων για την πληρωμή ανειλημμένων υποχρεώσεων της 2ης Προγραμματικής Περιόδου από την εφαρμογή του Μέτρου 1.1 του Ε.Π. «Ανάπτυξη Τομέα Γεωργίας 1994-1999» του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-1999, όπως προβλέπεται στο Μέτρο 1.1 του Ε.Π.Α.Α.Υ. 2000-2006,*
-

*Καθεστώς Ενισχύσεων για την Ενθάρρυνση
των Επενδύσεων στις Γεωργικές
Εκμεταλλεύσεις, οι οποίες Εμφανίζουν
Ενδείξεις Οικονομικής Βιωσιμότητας*

Πεδίο Εφαρμογής

- Το καθεστώς ενισχύσεων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικής βιωσιμότητας, εφαρμόζεται σε δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσης, οι οποίες αφορούν την πρωτογενή παραγωγή και την πρώτη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων.
- Το καθεστώς εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα

Μια εκμετάλλευση νοείται ότι πραγματοποιεί επενδύσεις:

- 1. κυρίως στην κτηνοτροφία, εφόσον το ύψος των επενδύσεων που προβλέπεται να πραγματοποιηθούν στον τομέα αυτό υπερβαίνει το 50% του συνολικού ύψους των επενδύσεων του Σχεδίου Βελτίωσης**
  - 2. κυρίως στη φυτική παραγωγή, εφόσον το ύψος των επενδύσεων που προβλέπονται να πραγματοποιηθούν στον τομέα αυτό υπερβαίνει το 50% του συνολικού ύψους των επενδύσεων του Σχεδίου Βελτίωσης.**
-

Στόχος

- Το καθεστώς, σε συνδυασμό με τα εθνικά μέτρα προσανατολισμού για τη βελτίωση του οικονομικού επιπέδου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, αποσκοπεί στην αειφόρο ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και των συνθηκών διαβίωσης, εργασίας και παραγωγής των κατοίκων της υπαίθρου και ιδίως των γεωργών και των οικογενειών τους.
-

Δικαιούχοι

- Κατά περίπτωση πρόσωπου συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας φυσικών, νομικών και λοιπών προσώπων
- Είναι νόμιμοι κάτοχοι και αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις
- Στα πλαίσια εγκεκριμένου Σχεδίου Βελτίωσης/Τεχνικοοικονομικής Μελέτης πραγματοποιούν επενδύσεις, που πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.
- Για την ένταξή τους στο καθεστώς ενισχύσεων θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες και προϋποθέσεις.
- Αναλαμβάνουν τις απαιτούμενες δεσμεύσεις.

Προσώπων

- Είναι ενήλικο άτομο και δεν έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του
- Είναι γεωργός
- Διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα, με εξαίρεση τους νέους γεωργούς, κατά την έννοια του μέτρου 3.1. του Ε.Π., οι οποίοι δύνανται να την αποκτήσουν σε τρία έτη από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης.

Γεωργός νοείται το πρόσωπο, που είναι κάτοχος και αρχηγός γεωργικής εκμετάλλευσης, εφόσον:

- (i) Έχει κύριο ταμείο ασφάλισης τον ΟΓΑ και αντλεί τουλάχιστον το 25% του ατομικού του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της εκμετάλλευσής του, καθώς και
  - (ii) Το πρόσωπο, το οποίο ανεξαρτήτως ταμείου αντλεί τουλάχιστον το 50% του ατομικού του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της γεωργικής του εκμετάλλευσης και δεν πραγματοποιεί περισσότερα από 115 ημερομίσθια ετησίως σε εξωγεωργικούς τομείς.
-

Δεν μπορούν να κριθούν δικαιούχοι, έστω και αν πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, τα πρόσωπα των ακόλουθων περιπτώσεων:

- οι συνταξιούχοι άμεσα ασφαλισμένοι σε οποιοδήποτε ταμείο εσωτερικού ή εξωτερικού.
  - εκείνοι που διώκονται για καλλιέργεια, κατοχή, εμπορία, διάθεση ναρκωτικών ουσιών, ζωοκλοπή, καταστροφή του περιβάλλοντος και απάτη εις βάρος του δημοσίου ή έχουν καταδικαστεί για τα αδικήματα αυτά και μέχρι παρέλευσης 3ετίας από την ημερομηνία έκτισης της ποινής τους.
  - εκείνοι που δεν έχουν την Ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - εκείνοι που δεν έχουν εκπληρώσει τη στρατιωτική τους θητεία ή νόμιμα απαλλαγεί από αυτή.
  - οι μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές οποιασδήποτε σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού
-

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Νομικών Προσώπων

- έχει νομική προσωπικότητα, όπως η έννοια ορίζεται στο Εμπορικό δίκαιο (εμπορικό νόμο).
  - από τη συστατική πράξη προκύπτει ότι η κύρια δραστηριότητά του είναι η άσκηση της γεωργίας.
  - είναι κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης από την αξιοποίηση της οποίας αντλεί τουλάχιστο το 50% των συνολικών του εισοδημάτων.
  - ο νόμιμος εκπρόσωπος ή άλλο πρόσωπο διαθέτει επαρκή επαγγελματική ικανότητα.
  - η γεωργική εκμετάλλευση βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της έδρας του νομικού προσώπου.
-

Μορφές Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

- Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Φυσικών Προσώπων
  - Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Νομικών Προσώπων (εταιρεία),
  - Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Συνεργασίας
    - α) Εκμεταλλεύσεις συνεργασίας σε επίπεδο επένδυσης (συλλογικές επενδύσεις)
    - β) Εκμεταλλεύσεις συνεργασίας σε επίπεδο εκμετάλλευσης (νέα εκμετάλλευση)
    - γ) Λοιπές γεωργικές εκμεταλλεύσεις συνεργασίας.
-

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

- Το σύνολο της γεωργικής εκμετάλλευσης να βρίσκεται εντός των ορίων της ευρύτερης περιοχής του τόπου μόνιμης κατοικίας ή έδρας του δικαιούχου, με εξαίρεση τις εκμεταλλεύσεις των μετακινούμενων κτηνοτρόφων.
  - Να πληροί τα ελάχιστα κριτήρια σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων, με εξαίρεση τους νέους γεωργούς, που δύνανται να τα αποκτήσουν σε τρία έτη από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης.
-

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

- Να καταδεικνύεται η οικονομική της βιωσιμότητα. Η κατάδειξη της οικονομικής βιωσιμότητας γίνεται μέσα από ειδικούς υπολογισμούς του Σχεδίου Βελτίωσης ή της Τεχνικοοικονομικής Μελέτης και υφίσταται κατά περίπτωση προσώπου, ως ακολούθως:
-

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

Γεωργική   Εκμετάλλευση   Φυσικού
Προσώπου:

Η γεωργική εκμετάλλευση κατέχει μία από τις ακόλουθες θέσεις:

- Φθίνουσα με προοπτικές ανάκαμψης
  - Εν δυνάμει Βιώσιμη
  - Βιώσιμη μη Ανταγωνιστική
  - Βιώσιμη Ανταγωνιστική
-

α. Εκμεταλλεύσεις βιώσιμες

- Αποδίδει ΟΓΕ ανά χρησιμοποιούμενη οικογενειακή Μ.Α.Ε. μεγαλύτερο του εισοδήματος αναφοράς και
- χρησιμοποιεί τουλάχιστον (1) μία Μ.Α.Ε. οικογενειακής εργασίας.

Οι βιώσιμες γεωργικές εκμεταλλεύσεις διακρίνονται σε δύο επίπεδα:

α.₁ Βιώσιμες ανταγωνιστικές εκμεταλλεύσεις (1ο Επίπεδο)

Βιώσιμη ανταγωνιστική νοείται η εκμετάλλευση, στην οποία οι επιδοτήσεις συμμετέχουν μέχρι ποσοστό 20%, στο σχηματισμό του ΟΓΕ.

α.₂ Βιώσιμες μη ανταγωνιστικές εκμεταλλεύσεις (2ο Επίπεδο)

Βιώσιμη μη ανταγωνιστική νοείται η γεωργική εκμετάλλευση, στην οποία οι επιδοτήσεις συμμετέχουν, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20%, στο σχηματισμό του ΟΓΕ.

β. Εκμεταλλεύσεις εν δυνάμει βιώσιμες (3ο Επίπεδο)

β.1 Αυτές που χρησιμοποιούν οικογενειακή εργασία από 0,5 έως 0.99 Μ.Α.Ε., αλλά αποδίδουν ΟΓΕ, ανά χρησιμοποιούμενη οικογενειακή Μ.Α.Ε., πάνω από το 100% του εισοδήματος αναφοράς, και

β.2 Αυτές που χρησιμοποιούν οικογενειακή εργασία μεγαλύτερη ή ίση της 1 Μ.Α.Ε., αλλά αποδίδουν ΟΓΕ, ανά χρησιμοποιούμενη οικογενειακή Μ.Α.Ε., μεταξύ του 50% και του 100% του εισοδήματος αναφοράς.

γ. Φθίνουσες εκμεταλλεύσεις με ενδείξεις οικονομικής ανάκαμψης (4ο Επίπεδο)

γ.1 Αποδίδει ΟΓΕ ανά χρησιμοποιούμενη οικογενειακή ΜΑΕ μεταξύ του 50% και 100% του εισοδήματος αναφοράς και χρησιμοποιεί από 0.5-0.99 ΜΑΕ οικογενειακής εργασίας.

γ.2 Αποδίδει ΟΓΕ ανά χρησιμοποιούμενη ΜΑΕ οικογενειακής εργασίας πάνω από το 100% του εισοδήματος αναφοράς και χρησιμοποιεί λιγότερες των 0.5 ΜΑΕ οικογενειακής εργασίας.

γ.3 Αποδίδει ΟΓΕ ανά χρησιμοποιούμενη ΜΑΕ οικογενειακής εργασίας μικρότερο του 50% του εισοδήματος αναφοράς και χρησιμοποιεί περισσότερες της 1 ΜΑΕ οικογενειακής εργασίας.

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

Γεωργική Εκμετάλλευση Νομικού

Προσώπου:

Η γεωργική εκμετάλλευση πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Ελάχιστο Μέγεθος 1 ΜΑΕ
  - Κερδοφορία στην υφιστάμενη κατάσταση (θετικό καθαρό αποτέλεσμα).
-

Υποχρεώσεις Δικαιούχων

- Να υλοποιήσουν το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο εντός του χρονοδιαγράμματος,
- (β) Για μια τουλάχιστον 5ετία θα πρέπει:
- Να διατηρήσουν τους όρους και τις προϋποθέσεις ένταξής τους στο καθεστώς ενίσχυσης, όπως ορίζονται στην παρούσα.
- Να αξιοποιήσουν, κατά τον πλέον ορθολογικό τρόπο, τις επενδύσεις για τις οποίες ενισχύθηκαν και κυρίως να μην τις χρησιμοποιήσουν για την αύξηση της παραγωγής προϊόντων που δεν είναι ευχερής η διάθεσή τους στην αγορά.
- Να τηρούν τους Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ), όπως ισχύουν κάθε φορά.
- Να μην προβούν σε ενέργειες που έχουν σχέση με καλλιέργεια, κατοχή, διάθεση, εμπορία ναρκωτικών ουσιών, ζωοκλοπή, καταστροφή του περιβάλλοντος.
- Να τηρούν απλουστευμένη λογιστική (φυσικά πρόσωπα), σύμφωνα με τις υποδείξεις του Υπουργείου Γεωργίας και για κάθε άλλη περίπτωση προσώπου να τηρείται η ισχύουσα νομοθεσία.
- Να δέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους που διενεργούν Εθνικά και Κοινοτικά όργανα.

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας των Επενδύσεων

- Να προβλέπονται σε Σχέδιο Βελτίωσης ή Τεχνικοοικονομική Μελέτη, κατά περίπτωση προσώπου, και να πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών
- Από την πραγματοποίησή τους δεν θα προβλέπεται αύξηση της παραγωγής προϊόντων που αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης στην αγορά ενώ σε κάθε περίπτωση θα λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν περιορισμοί της παραγωγής ή τα όρια της κοινοτικής στήριξης, τα πλαίσια των κοινών οργανώσεων αγοράς (Κ.Ο.Α.)

-
- τα βιολογικά προϊόντα,
  - τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ,
  - τα προϊόντα τα οποία πιστοποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (π.χ. ISO),
  - τα προϊόντα που παράγονται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις οικογενειακού τύπου των μικρών νησιών του Αιγαίου πελάγους, εφόσον η παραγωγή προορίζεται για την τοπική αγορά των μικρών νησιών, όπως η παρέκκλιση αυτή ίσχυε και στα πλαίσια εφαρμογής του Καν.(Ε.Ε.) 2019/93,
  - τα προϊόντα που παράγονται από προωθούμενα είδη ή ποικιλίες, ως αυτά καθορίζονται από το Υπουργείο Γεωργίας με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης της εσωτερικής και διεθνούς αγοράς,
-

Σύμφωνα με την αντίστοιχη Κ.Ο.Α.

- Στον τομέα φρούτων και λαχανικών:
  - Στον τομέα του αγελαδινού γάλακτος,
  - Στον τομέα καπνού,
  - Στον αμπελοοινικό τομέα,
  - Στους τομείς κρέατος και αυγών
  - Στον τομέα της παραγωγής μελιού κλπ.
-

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας των Επενδύσεων

- Να συμβάλλουν, μέσω της επίτευξης ενός τουλάχιστον από τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
    - i. Μείωση του κόστους παραγωγής, ή και,
    - ii. Αύξηση ή αναδιάταξη της παραγωγής σε προϊόντα που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα διάθεσης, ή και
    - iii. Βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, ή και
    - iv. Διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής και του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων, με την προσαρμογή της εκμετάλλευσης στα προβλεπόμενα κριτήρια.
    - v. Προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση, οι οποίες συνδέονται με την παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία γεωργο-κτηνοτροφικών προϊόντων (καθετοποίηση της εκμετάλλευσης).
-

Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Φυσικών Προσώπων

- βελτίωση του επιπέδου οικονομικής βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή
- αύξηση του οικογενειακού γεωργικού εισοδήματος, κατ' ελάχιστον 10%, χωρίς μείωση, των συνολικών ΜΑΕ της εκμετάλλευσης ή
- αύξηση των συνολικών ΜΑΕ της εκμετάλλευσης, κατά ποσοστό τουλάχιστον 50%, χωρίς μείωση του Οικογενειακού Γεωργικού Εισοδήματος ή
- διατήρηση του οικογενειακού γεωργικού εισοδήματος ανά χρησιμοποιούμενη ΜΑΕ οικογενειακής εργασίας (μόνο στην περίπτωση επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος, υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων και εφόσον οι επενδύσεις αυτές δεν συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της αξίας ή της αποδοτικότητας της εκμετάλλευσης).

Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Νομικών Προσώπων

- βελτίωση του καθαρού αποτελέσματος κατ' ελάχιστο 10% χωρίς μείωση των συνολικών ΜΑΕ της εκμετάλλευσης, ή
- αύξηση των συνολικών ΜΑΕ της εκμετάλλευσης κατ' ελάχιστο 50% και τουλάχιστο
- διατήρησης θετικού του καθαρού αποτελέσματος, ή διατήρηση θετικού του καθαρού αποτελέσματος και των συνολικών ΜΑΕ της εκμετάλλευσης (μόνο σε περίπτωση επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος, υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων οι οποίες είναι ανώτερες των ελαχίστων και δεν συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της αξίας ή της αποδοτικότητας της εκμετάλλευσης).

Οι επιλέξιμες για ενίσχυση κατηγορίες δαπανών

- Δαπάνες ανέγερσης ή βελτίωσης γεωργικών κτισμάτων.
- Αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Η πρώτη αγορά ζώων.
- Οι δαπάνες αγοράς ζώων αναπαραγωγής υψηλής ποιότητας (αρσενικών ή θηλυκών), εγγεγραμμένων σε γενεαλογικά μητρώα ή ισοδύναμα βιβλία.
- Δαπάνες εγγείων βελτιώσεων.
- Δαπάνες γεωτρήσεων σε απόλυτα αιτιολογημένες και δικαιολογημένες περιπτώσεις, κατασκευής λιμνοδεξαμενών, ομβροδεξαμενών, συστημάτων άρδευσης.
- Δαπάνες εγκατάστασης φυτειών.

Οι επιλέξιμες για ενίσχυση κατηγορίες δαπανών

- Δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού μεταποίησης- τυποποίησης - εμπορίας της πρωτογενούς παραγωγής της εκμετάλλευσης.
- Δαπάνες για επενδύσεις προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και βελτίωσης των συνθηκών υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων, μόνο εφόσον αφορούν την επίτευξη ελαχίστων κριτηρίων, όπου αυτό προβλέπεται, καθώς και την επίτευξη διαφορετικών κριτηρίων που θεσπίστηκαν πρόσφατα, εφόσον υφίστανται τα ελάχιστα.
- Δαπάνες αμοιβών μηχανικών, συμβούλων τεχνικής στήριξης, σύνταξης των απαιτούμενων μελετών, έκδοσης αδειών και σε ποσοστό μέχρι 12% των υπολοίπων επενδυτικών δαπανών του σχεδίου.

Μη επιλέξιμες δαπάνες.

- Οι λειτουργικές δαπάνες και οι εξομοιούμενες με αυτές, όπως π.χ.:
- η αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους
- οι αμοιβές προσωπικού για τη λειτουργία της εκμ/σης
- οι δαπάνες επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων της Γνωμοδοτικής Επιτροπής με εξαίρεση αυτές που περιλαμβάνονται στην κατηγορία i της παραγράφου 1 ανωτέρω.
- Οι δαπάνες συντήρησης, συμβολαιογραφικών εξόδων και πάσης φύσεως φόρων και δημοσιονομικών επιβαρύνσεων όπως, τόκοι, έξοδα λήψης δανείων, αποζημιώσεις, απαλλοτριώσεις, κ.λ.π.
- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α).

Μη επιλέξιμες δαπάνες.

- Οι δαπάνες για επενδύσεις αγοράς γης, κατοικίας, κτιριακών εγκαταστάσεων και δικαιωμάτων.
- Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
- Οι δαπάνες εξοπλισμού γραφείου και εξοπλισμού αναψυχής.
- Οι δαπάνες αγοράς οχημάτων μεταφοράς προσωπικού και προϊόντων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που ορίζονται με Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας.
- Οι δαπάνες για επενδύσεις απλής αντικατάστασης καθώς επίσης και δαπάνες αντικατάστασης ζωικού κεφαλαίου μετά την εκδήλωση ζωικών ασθενειών και φυσικών καταστροφών.
- Οι δαπάνες για επενδύσεις που αφορούν προϊόντα αγροτουρισμού, χειροτεχνίας κ.λ.π.).
- Οι δαπάνες για την επίτευξη των ελαχίστων κριτηρίων περιβάλλοντος, υγιεινής και καλής διαβίωσης των ζώων.

Τρόπος χορήγησης της ενίσχυσης.

- Η ενίσχυση, χορηγείται απολογιστικά και με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών

*Το μέγιστο ύψος επιλέξιμων δαπανών
(συνολικό κόστος).*

- **ανά Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας (ΜΑΕ)
της εκμετάλλευσης τα 150.000 ΕΥΡΩ**
  - **ανά γεωργική εκμετάλλευση φυσικού
προσώπου τα 225.000 ΕΥΡΩ**
  - **ανά γεωργική εκμετάλλευση νομικού
προσώπου και γεωργική εκμετάλλευση
συνεργασίας τα 600.000 ΕΥΡΩ**
-

Ποσοστά ενίσχυσης επιλέξιμων δαπανών

- Τα ποσοστά ενίσχυσης των επιλέξιμων δαπανών προσδιορίζονται με βάση την ηλικία του δικαιούχου, το χρόνο ενασχόλησής του με τη γεωργική δραστηριότητα και τον τόπο μόνιμης κατοικίας και ορίζονται ως ακολούθως:

Δικαιούχος	Έδρα / Τόπος Μόνιμης Κατοικίας *			
	<i>Ορεινές και μειονεκτικές περιοχές</i>	<i>Ορεινές και μειονεκτικές περιοχές των Μικρών Νησιών και Αιγαίου Πελάγους</i>	<i>Λοιπές περιοχές</i>	<i>Λοιπές περιοχές Μικρών Νησιών και Αιγαίου Πελάγους</i>
Νέος γεωργός, ο οποίος δεν έχει υπερβεί το 40 ^ο έτος της ηλικίας του και 5ετία στην άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.	55%	70%	45%	60%
Λοιποί δικαιούχοι	50%	65%	40%	55%

